

תשורה

משמחת נישואין של
יצחק וחי' גרוניא שיחיו
טעננענבוים

כ"ד אדר ה'תשס"ד

ויביל אפסא שיה
דימ דית גלי ון
אפיה ומכה אור
אלימכ שפילכה סיה
תוכת דחסיבות וצפני
חסיבות

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו
בנשואי צאצאינו החתן התמים הרב יצחק עם ב"ג הכלה המהוללה מרת
חי' גרוניא שיחיו.

התודה והברכה מובעת בזה לבני המשפחה, ידידינו ומכירינו שי'
שבאו מקרוב ומרחוק, להשתתף בשמחתנו, ולברך את צאצאינו שי' בברכת
מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות ורוחניות.

בתור הכרה לבבית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת
בזה תשורה מיוחדת, הכוללת:

(א) צילום מענת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו – להסכים של החתן –
בקשר לחתונת הוריו שיחיו.

(ב) צילום מכת"ק של הרבי – תשובות והוראות בקשר לביקורו של
מר שניאור זלמן שז"ר, פורים, תשל"א.

(ג) צילום מכת"ק הרבי – הערות והוספות על אחד העמודים של
ספר המנהגים-מנהגי חב"ד.

(ד) צילום מכמה כתי"ק – מענות ותשובות.

(ה) קטעים מיומנו של סב החתן, הרב יהודא ליב שי' גראנער.

הרי נמצאים בין גאולה לגאולה – פורים ופסח – יהי רצון שיקויים
דברי חז"ל: מיסמך גאולה לגאולה, שנזכה לגאולה האמיתית והשלימה
בהתגלות מלך המשיח, תיכף ומיד ממש.

בברכת חג הפסח כשר ושמח

משפחת טעננענבוים   משפחת דוכמאן

מענה כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו להסבים של החתן שי' - בקשר לחתונת הוריו

כ"ק אדמו"ר

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

כ"ק אדמו"ר שלוש"א

ותהא בשטומו"צ (=בשעה טובה ומוצלחת). המצו"ב
(=המצורף בזה [סכום כסף]) לחלק לצדקה במשך ז'
הימים.

אזכיר עה"צ (=על הציון) לבנין עדי עד (עיין לקו"ת
דפרשתנו* לכל הפי' טובים בזה).

(* פקודי ד, ד.

יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים

כ"ק אדמו"ר שליט"א

(תש"ז) *

רשותבזח הצעה הסדר (וכן שאלות אחדות) לערב וליל פורים הבע"ל
א. אם צריכים לנטוע מכאן לקבל פניו (ע"ד שחי' בפעם האחרונה), ובאם כן - במה יודיעו המזכירים מי יטע.

אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז
אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז

ב) לסדר מקהלה ברחוב לקבל פניו כשיגיע ל770 (ע"ד שחי' אזרחי ארץ ישראל ה'תש"ז)
ג) לסדר על הארויפגאנג ל770 שחי שורות של ב"כ המספרות. א"ר ק"מ
ד) להוסיף השפל להאיר את הפתח והשטח סמוך ל770.
ה) הבית המדרש (למעלה) יהי' פנוי (עפ"י בקשת אנשי הבטחון).
ו) אם יכנסו לביהמדר"ר הנ"ל לפני כניסתו להיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א (ע"ד שחי' אז) - קודם לכן
ז) הירידה לביהכנ"ס - במעליה (ע"פ בקשת אנשי הבטחון).

אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז
אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז

ח) לארגן עוזרים שיטבחו על הסדרים בביהכנ"ס - קודם לכן (ניאוס 88) וזכור לטוב
ט) להכריז לפני ערבית ע"ד הסדר וכו'. - ואצ"ל איכנסו (ה'תש"ז) וזכור לטוב
י) סמוך להספקנדער של כ"ק אדמו"ר שליט"א יהי' שלחן (עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת קריאת הפגילה), סמוך לשלחן זה על"ד שלחן עבור האורח שחי' (וכן השטח יפה), סמוך לשלחן זה עוד שלחן (עבור הרש"ב שחי').
יא) אם צריכים להכין מגילה עבור האורח שחי' - למנוחה

אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז

יב) השפה החל מכותל הפגילה עד אחרי הארון קודש, ומכותל הפזורה עד הפזורים - יהי' פנוי. רום אוצר ליתום ואלמנה (ה'תש"ז) וזכור לטוב

יג) הספסלים מאחורי כ"ק אדמו"ר שליט"א - ספסל הראשון עבור זקני רבני אנ"ש, לאחר זה - עבור המלווים את האורח שחי', וכן עבור הזקנים מאנ"ש. שאר הספסלים השלחנות - להוצאת מבייכנ"ס

יד) לאחר ערבית וקריאת הפגילה - מציע ר' משה יעקב שחי' שלי שבסקי, לנבן שושנת יעקב - אם נכון. - ה'תש"ז
טו) לאחר הנ"ל - לעלות במעליה ויכנסו להיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחד עם המלווים ואחדים מאנ"ש. 73

טז) כשיטארו כ"ק אדמו"ר שליט"א והאורח שחי' לבדם - להכניס מזונות עם שחי'.
יז) להכין פאכל ומשקה עבור המלווים, העוזרים וכו' - בביהמדר"ר למעלה.

יח) ישנה הצעה - להציע לב"כ אנ"ש בערי השדה (במרחק הסמוכים לנ"י) ומי מהם בקש זה ג"כ - שיבואו לערבית וקריאת הפגילה עם א"ב או ב"ב מבע"ב החשובים שלהם, ואחרי שיצא האורח מהיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני נסיעתו - להציגם לפניו ולעשות צילום וכו' - אם נכונת. - ה'תש"ז וזכור לטוב

יט) לאחר שיצא מהיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א - שיהי' פרט קונטרס במרכז (ע"ד שחי' אז).
כ) מי מאנ"ש ללווהו להמלון - ה'תש"ז

כהנ"ל הוצע בהתייעצות חברי הועד באסיפה שהתקיימה אחרון פעם שק, ובאם אין הערות ע"ז, נשחלל להביא למועל כהנ"ל.

ובקשת ברכתו הק' להצלחה בכ"ז.
אשר יודיע
הועד

משה פנחס הכהן כץ
ירחמיאל בנימין הלוי קליין
שלמה אהרן קורנובסקי
דוד רסקין
יהודה ליב גראנער
חיים יהודה קרינסקי

אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז
אזרחי ארץ ישראל
ה'תש"ז

ביקורו של מר שניאור זלמן שז"ר — פורים תשל"א —

כ"ק אדמו"ר שליט"א

רשום בזה הצעת הסדר (וכן שאלות אחדות) לערב ליל פורים הבעל"ט (תשל"א)

א) אם צריכים לנסוע מכאן לקבל פניו (ע"ד שהי בפעם האחרונה), ובאם כן — בטח יודיעו מהמזכירות מי יסע.

ב) לסדר מקהלה ברחוב לקבל פניו כשיגיע ל-770 (ע"ד שהי אז? האומנם הי?)

ג) לסדר על הארויסגאנג ל-770 שתי שורות של ב"כ המוסדות. או של בעלי כח שיהי סדר (ולא ע"ד שהי אז).

ד) להוסיף חשמל להאיר את השטח והשטח סמוך ל-770.

ה) הבית מדרש (למעלה) יהי פנוי (עפ"י בקשת אנשי הבטחון).

ו) אם יכנסו לביהמדי"ר הנ"ל לפני כניסתו להיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א (ע"ד שהי אז) — קרוב שלא

ז) הירידה לביהכנ"ס — במעלית (ע"פ בקשת אנשי הבטחון).

ח) לארגן עוזרים שישגיחו על הסדרים בביהכנ"ס — בעלי כח (ונימוס ג"כ) ושיהיו ניכרים שהם עוזרים.

ט) להכריז לפני ערבית ע"ד הסדר וכו'. — ומעת שיכנסו לשם (הנ"ל) ועד היציאה — נט שטופען זיך (כל אחד על מקומו כל הזמן).

י) סמוך להסטענדר של כ"ק אדמו"ר שליט"א יהי שולחן (עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת קריאת המגילה), סמוך

לשולחן זה עוד שלחן עבור האורח שי (וכן יפה), סמוך לשולחן זה עוד שלחן (עבור הרשיג שי).

יא) אם צריכים להכין מגילה עבור האורח שי. — לא*.

יב) השטח החל מכותל הדרומי עד אחרי הארון קודש, ומכותל המזרחי עד העמודים — יהי פנוי. רושם מוזר ביותר

וביותר והיפך דין מגלה שצ"ל ברוב.

יג) הספסלים מאחורי כ"ק אדמו"ר שליט"א — ספסל הראשון עבור זקני רבני אנ"ש. לאחר זה — עבור המלווים

את האורח שי, וכן עבור הזקנים מאנ"ש. שאר הספסלים והשלחנות — להוציאם מביהכנ"ס. ואיפוא ישבו!! כן

הרי אז לא יהי בכלל כל סדר, כ"א שטופען און האפען!!

יד) לאחר ערבית וקריאת המגילה — מציע ר' משה יעקב שי תלישבסקי, לנגן שושנת יעקב — אם נכון. — ה"ז

יום תענית

טו) לאחר הנ"ל — לעלות במעלית ויכנסו להיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחד עם המלווים ואחדים מאנ"ש. צ"ע.

טז) כשישאר כ"ק אדמו"ר שליט"א והאורח שי לבדם — להכניס מזונות עם טיי.

יז) להכין מאכל ומשקה ע"י קייטערער (יפה — גם בחיצוניות וכפשוטו) עבור המלווים, העתונאים וכו' — בביהמדי"ר למעלה.

יח) ישנה הצעה — להציע לב"כ אנ"ש בערי השדה (בפרט הסמוכים לני"י) ומי מהם בקש זה ג"כ — שיבואו לערבית

וקריאת המגילה עם א' או ב' מבע"ב החשובים שלהם, ואחרי שיצא האורח מהיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני

נסיעתו — להציגם לפניו ולעשות צילום וכו' — אם נכונה. — בטח תהי קנאה ורעש וכו'

יט) לאחר שיצא מהיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א — שיהי פרעס קונפרנץ במרכז (ע"ד שהי אז). באם אפשר נכון ביותר

כ) מי מאנ"ש ללוותו להמלון — כנ"ל א)

כהנ"ל הוצע בהתייעצות חברי הועד בהאסיפה שהתקיימה אתמול במוצש"ק, ובאם אין הערות ע"ז, נשתדל להביא לפועל בהנ"ל.

ונבקש ברכתו הקי להצלחה בכ"ז.

אזכיר עה"צ.

הועד

- משה פנחס הכהן כץ
- ירחמיאל בנימין הלוי קליין
- שלמה אהרן קזרנובסקי
- דוד רסקין
- יהודה ליב גראנער
- חיים יהודה קרינסקי

(* לפועל, הרבי בעצמו נתן לו מתנה, מגילה בקופסא של כסף.)

ענינים שונים

— נדפס בספר המנהגים חב"ד ע' 84 ואילך —

הנשים חייבות ללמוד הלכות הצריכות להן לידע אותם כמו דיני נדה וטבילה ומליחה ואיסור יחוד וכיוצא בהם, כל מ"ע שאין הזמן גרמא וכל מצות ל"ית של תורה ושל דברי סופרים.

כיון אשר ממצות השם "שחיובן תמידי לא יפסק מעל האדם (בין איש ובין אשה) אפילו רגע בכל ימי" הן מצות "ליחדו, לאהבה אותו, ליראה אותו",

וגדר יחוד האלקים בלב שלם הוא שיהיו הלב. (ההבנה) והלשון שווים ביחוד הבורא יתברך; והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו בשעה שיתבונן האדם במעשיו כו' ויראה מהן חכמתו כו' מיד הוא כו' מתאוה כו' לידע השם הגדול כו',

ובירידת הדורות שאם הראשונים כבני אדם כו' צריכים ליגיעה רבה ועצומה כפולה ומכופלת, יגיעת בשר ויגיעת נפש (ואין שיעור יגיעה זו שוה בכל אדם) לבוא להתבוננות והשגה הדרושה ושע"י יגיעו ליראה ואהבה כו',

אשר מכל זה מובן שחייבות גם הנשים בלימוד חלק התורה המביא ומוליד אהבת ה' ויראתו, מבאר איך שהוא אחד באחדות שאין כמותה אחדות וכו' —

והרי על כל אחד ואחד מבנ"י נאמר: קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו.

כיון אשר . . לעשותו: רשימת.. [כ"ק אדמו"ר שליט"א]

חיובן תמידי . . ליראה אותו: אגרת בעהמ"ס החינוך בריש ספרו.

וגדר . . יתברך: חו"ה ש"א רפ"א. והיאך . . הגדול: רמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ב.

מיד הוא: ראה ג"כ רמ"א או"ח רס"א. ובירידת הדורות: ראה לקו"ת חוקת (סא, ד). ד"ה נחמו, עת"ר (ס"ו ואילך). וברמ"א שם: ההתחלה מעלת הצדיקים. צריכים ליגיעה: ראה תניא פמ"ב. ואין שיעור: ראה שו"ע אדה"י מהד"ת ס"א ס"ה: מיד יגיע כו' ואם לא כו' יעמיק הרבה כו'.

אחד . . אחדות: פיה"מ לפ' חלק ד"ה היסוד השני.

אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

— כמה מהכתי"ק הוקטנו —

אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים
 אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים
 אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים
 אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים
 אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים
 אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים
 אגרות קודש ותשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
 יצחק וחי' גרוניא טענגענבוים

מכ (=מכתביו) נת (=נתקבלו) ארוכים ומפורטים בפרטי פרטיות - אבל כל תוכנם נקודה אחת מצומצמת ביותר: הרגש שלו: ישנה אמונה בעולם - ומאריך ומפרט: לפעמים מאמין, לפעמים, ח"ו, לא. בחזקה, בחלישות, במזיד, בשוגג. מתוך עצלות או לא. באמת או שנראה לו וכו'. ישנם תומ"צ - ומפרט כהנ"ל ויותר. החליט לא לשמוע ליצה"ר - וחוזר ומפרט ככל הנ"ל ועוד ועוד. האם לדעתי ישמע (ובהקדים - להבין איזה מצב שהוא לאמתתו - צ"ל מנוה"ג (=מנוחת הנפש). לבוא לזה - אין זקוק למה שהוא מיוחד כלל - כ"א (=כי אם) למשך שבועות אחדים יפסיק מלהתבונן בהרגשים שלו, ברצונותיו, תגובותיו שלו וכו' וכו', יתנהג בדיוק כמפורש בשו"ע, וע"פ סדרי הישיבה והוראות הנהלתה. ואז יבוא למנוה"ג ויוכל להחליט בהשאלות שכותבם. בדהת"פ (=בדיקת התפילין).

המשך אגרות קודש

ארגון יוצאי עיר גלובאקע - החליטו לבנות "מוזאים" לזכר הקדושים הי"ד של עירם, וע"ז בא מענה זה.

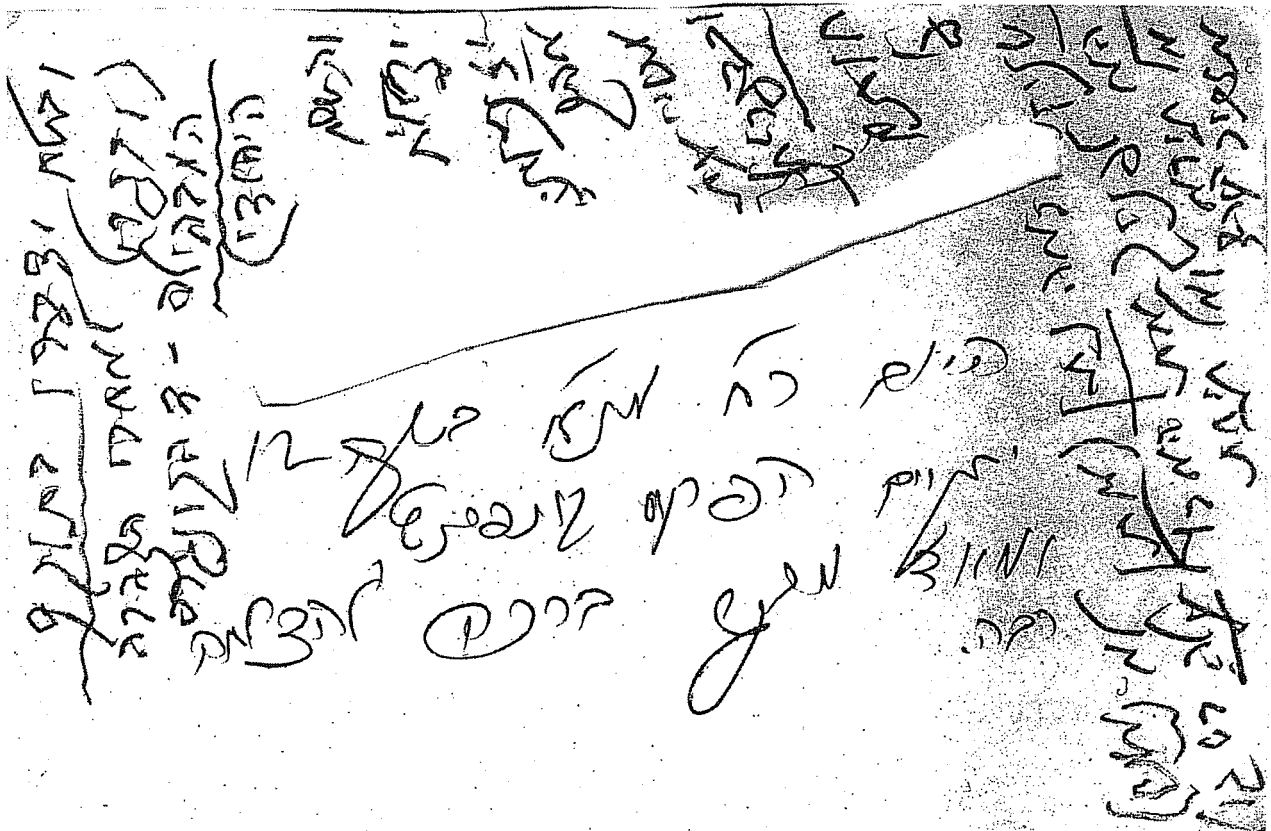
נה "מסייע" (ע"פ "בראש")
 דמ"ע"ה
 הפכית?
 - אזוי ע"ס
 ארסידיז
 א"ס לפת
 דה"ע"ב "כה"
 ה"ה" "התע"ב
 ה"ה" "התע"ב
 ה"ה" "התע"ב

איזה עילוי יהי להנשמות ע"ה ע"י שיתוסף עוד . . מוזעי באה"ק?! (ועל הראשונים מצטערים).
 בהסכום שכותבים שרוצים להשקיע בהבנין - אפשר ללמד יהדות לכו"כ מאות דיוצאי גלובאקע וכיו"ב, ואיך זה "מסייע" (עכ"פ ברמז") לפעולה הפכית?
 - אולי ג"ז (=גם זה) מהסיבות שלא נכתב בהקו"ק (=בהקול קורא): "ב"ה", "הי"ד", התאריך היהודי ועוד.
 הנ"ל - אינו סתירה לנסיעתו (שהרי יכול לנצלה להשפעה רצוי' על המתעסקים בכ"ז. וק"ל).

איזה עילוי יהי להנשמות ע"ה ע"י שיתוסף עוד . . מוזעי באה"ק?! (ועל הראשונים מצטערים).
 בהסכום שכותבים שרוצים להשקיע בהבנין - אפשר ללמד יהדות לכו"כ מאות דיוצאי גלובאקע וכיו"ב, ואיך זה "מסייע" (עכ"פ ברמז") לפעולה הפכית?
 - אולי ג"ז (=גם זה) מהסיבות שלא נכתב בהקו"ק (=בהקול קורא): "ב"ה", "הי"ד", התאריך היהודי ועוד.
 הנ"ל - אינו סתירה לנסיעתו (שהרי יכול לנצלה להשפעה רצוי' על המתעסקים בכ"ז. וק"ל).

המשך אגרות קודש

תשובה לא' הרבנים מניו-יארק שבקש ברכה להצלחה
במסיבת עיתונאים - ע"ד שלימות הארץ

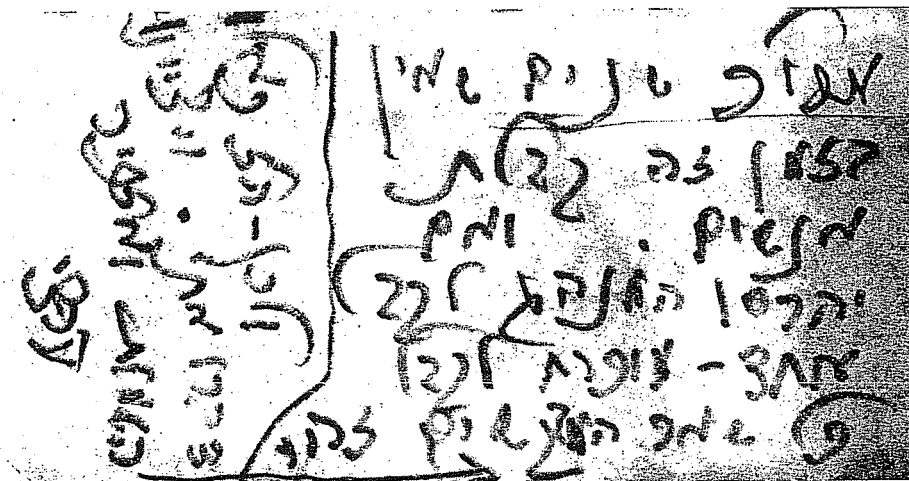
ובטח ידברו בתוקף (ובפרט לאחרי הצהרה המבהילה* - דקונגרס היהודי), והשם יצליח
וזכות אה"ק מסייעת וכדפרשתננ** חותם פ' שני: ראה נתן (אתן לא נאמר) ה"א (=השם
אלקיד) לפניך את הארץ עלה רש גו' אל תירא ואל תחת.

אזכיר עה"צ.

(* = הצהירו שמותר לוותר על חלקי אה"ק.

** (דברים א, כא.

המשך אגרות קודש

מכו"כ (=מכמה וכמה) שנים שאין בזמן זה קבלת אנשים. ואם יהרסו המנהג לקבל אחד - מוכרח לקבל כל שאר המבקשים זה. ולכן ה"ז (=הרי זה) כאילו דברו איתי, ויציגו השמות ואזכיר עה"צ.

קריאת מגילה

וקריאת ופיוס

אין מקום (טאיער) קריאת מגילה וכו' ע"י טאפול - כ
אין זה ע"י אפס (אפסו) זא פריעלע זעק הלוח
אפסו שריזט אצור ואם אוצר הוא זאמט שט כחומסל

וסיי (קריאת וקריא)

(מכתב כ"ק אדמו"ר סיטא)

קריאת מגילה דמקום קדוש ואף סיני
אפילו אין אהמדרוים פוסקי
וגדולי יסלם - אופת אהיות שלהם עפ"י
שאלה שביארו פניהם אהיות ומה
בעיות הטלפון טעו קשה טעו
עקרי ואכמ"ל

לקריאת מגילה:

אין מקום לשמיעת קריאת מגילה וכו' ע"י טלפון ונדיא וכיו"ב - כי אין זה קול אדם כלל (אפילו לא כהתקוע לתוך הבור). ופשוט שחידוש גדול וגם מוזר הוא לאמר שכח כחו ושינוי במהות יבוא במקום דבור ואף שישנם מהאחרונים פוסקי וגדולי ישראל - מוכח מהשו"ת שלהם עצמם שאלה שביארו לפנייהם מהות ואופן פעולת הטלפון טעו בזה טעות עקרי. ואכמ"ל.

(ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א)

(* נדפס בלקו"ש חכרך ט ע' 336.

... והנה ברחוק מקום קשה להורות על כמה פרטים, אבל פרט אחד עיקרי ופנימי - שמוטל הוא עליו ועל כל חבריו שי' בהוראה - יש להדגיש גם מכאן, והוא בהנוגע לרכוש תלמידים ולהאחזם (אנהאלטען) ולקשרם בכוחלי הישיבה, שזה תלוי לאש וראשונה על הר"י והמשפיעים והוא בתוכם, שמוכן ופשוט - שאין מספיק כלל וכלל מה שבשעה קבועה לומדים עם התלמידים שיעור בחלק תורה מיוחד ולעת מן העתים אפשר גם מחוצרים עמם, כי הרי לימוד התורה אינה כלימוד איזה חכמה, אלא שצ"ל ערובה בכל דשמורה, ולא רק מצד התלמיד אלא, ועוד יותר, מצד המלמד, ובאופן המתאים דוק לאופן וחשי' המצמצם כלי במקבל. ז.א. התלמידים שבאם היוהר"י הישיבת ת"א לומדים באופן האסור במשך החשך עשה שנה שכתב אנדרתם, בדואי שהי' שם הישיבה מפורסם בכל אה"ק ת"ו, ובעיקר שהיו בני הנוער הנפקים על דלת הישיבה ומבקשים שיסבלי אותם לשמוע שיעורים וואס פארכאפען דעם תלמיד און מאכען עס לעבעדיק און ווארען בחיות וחום לסידות. ופשוט ג"כ, שזה אפשר לא רק כשלומדים פרק תניא וענין הסידות אלא גם כשלומד אל"ף ב"ת וצברי. ומצער לעלות על הכתב החשש שלם שהנהגת הר"י וכו' בנקודה זו לא היתה באופן האמור. והרי אכל המצות קאי מציווי שאין צריך להיות מצות אנשים מלומדה. התק"ל...

... פשוט שאין כונתי לדברים כללים ומקיפים שבהתנעוהו כללות, אלא ע"ד סוחר שבפרנסה נשמה שלו שמתעניין שיהיו בית מסחרו מפורסם, שהי' מספר גדול של קונים. וכו'...

3.2. לתוכן מכתב כה"ר - זה כו"כ שנים שבקשתי והתחננתי לפני ראשי עסקי העלי' שבתעמולתם לעלי' מחו"ל לא יתחילו ברבנים וכו' שבעליית הנ"ל מתמוססת כל הקהלה וכו'. וכנראה לא הצלחתי ולא עוד אלא כשהרבנים העריקים מהקהלות שלהם עולים לאהקת"ו, יר"ש שבאהקת"ו נותנים להם ייש כח וכו' וכו'!

והאומנם ע"י ממנו במכ"ע וכיו"ב יכולתם יכופר ענין זה?

נחבאר אפשריות קושיא אצל משה, אעפ"י שבא לו בירושה מהאבות לא הרהרו, שזהו ע"ד המסופר בנוגע לאברהם אבינו ענין ויצחק מצד הגוף וכו', ובנוגע למשה ענין גוסף שנתגדל בבית פרעה וכו', ויגדל משה וכו', ומשום זה הי' מקום לקושיא.

באוה"ת שמות (ע' סא) בשם הזהר: מיד דאתיליד אספקליא דנהורא הוה עמי'... משה מיד אחשר בדרגא דילי'.

ובד"ה בשם בחו"י, חש"ב (סח"מ חש"ב ע' 83 ואילך): משה משה לא פסיק טעמא בגווייהו דמיומא דאתיליד שלימ הוי... עובדי הוי' בגופם הוא שצריכים לברר ולזכך גופם ומדותיהם ועובדי הוי' בנשמתם שבגופם ומדותיהם הם שלמים ואינו צריכים שום עבודה. וזהו התפיש כיון אברהם למשה.

וכן שנוגד מחול (טוטה יב, א - הובא ונחבאר באוה"ת שם ע' ס"ו) ומבאר שם שקאי עליו ירום מאברהם.

ולפי הנ"ל הרי שגופו הי' מזוכך ולא הי' צריך שום עבודה וכו', משא"כ אברהם.

לייבל

הכי נהי' וזהו שגופו הי' מזוכך ולא הי' צריך שום עבודה וכו', משא"כ אברהם.

יומן מסב החתן

(א) חודש שבט תשי"ד: לאחרי כמה פגישות עם המדוברת תחי' שאלתי את הרבי אם לגמור השידוך אתה. והרבי אמר: בנוגע להשידוך לא אני יכול לעזור לך, לא אביך, לא אמך וגם לא השכל שלך, רק לבך, אם יש לך המשכת הלב טוב ותגמור השידוך.

[בחור אחד שעמד באמצע שידוך בימי הרבי הרי"צ נכנס ליחידות ושאל אם לגמור השידוך. הרבי הרי"צ שאל האם יש לך המשכת הלב אלי', הבחור ענה "איני יודע". אמר לו הרבי הרי"צ, אם-כן תעזוב הצעה זו, ותחפש הצעה אחרת, כי בנוגע לשידוך צריכה להיות המשכת הלב].

(ב) ביום ט"ז שבט - מחרת קישורי התנאים שלי - תשי"ד: שאלתי את הרבי איך צריכה להיות ההנהגה בנוגע להמשך פגישות וכו'. הרבי אמר: וואס ווייניגער איז אלץ בעסער, זיך טרעפן נישט מער ווי איין מאל א וואך, און רעדין אויפן טלפון נישט מער ווי איין מאל א וואך. עס איז געווארן א פריצות וואס חתן וכלה נעמן בילדער צוזאמן פאר די חתונה. דאס איז די גרעסטע פריצות, ביז נאך די חופה זאל חתן וכלה ניט נעמען קיין בילדער צוזאמען. זאלסט דאס מפרסם זיין צו אנדערע חתנים אויכט. (= מה שפחות יותר טוב. להיפגש לא יותר מפעם אחת בשבוע, ולדבר בטלפון לא יותר מפעם אחת בשבוע. נהייתה פריצות אשר חתן וכלה מצטלמים יחד לפני החתונה; זוהי פריצות גדולה. עד אחרי החופה אסור להצטלם ביחד. תפרסם זאת גם לשאר החתנים).

(ג) תחלת חודש אלול תשי"ד: שבוע לפני החתונה כתבתי להרבי, מיוסד על שיחת הרבי הרי"צ בעת הקבלת פנים של הרבי - שמזמינים את הרביים ע"י אמירת תורתם, בקשתי שלמרות שהרבי יהי' המסדר קידושין אי"ה, שיוירני איזה חלק מתורתו לומר בעת הקבלת פנים בתור הזמנה לחתונה. לא קיבלתי תשובה, אבל בשבת אפורופעניש אמר הרבי המאמר לכה דודי תרפ"ט עם הוספות.

ולפי"ז - כשאמרתי המאמר לכה דודי דשנת תרפ"ט - הוספתי בג' מקומות מההוספות שהרבי אמר בש"ק. למחרת החתונה כשהייתי אצלי הרבי שאלני: "נו, מה עשית בנוגע למאמר" - אמרתי שעשיתי כנ"ל. הרבי שאלה מה הן ההוספות שהוספת ואיפה, ואמרתי. ואח"כ אמר הרבי: "זייער א גלייכע זאך, בטח ממנו יראו אחרים ויעשו, כדאי לפרסם זה שגם שאר החתנים יעשו כן.

(ד) יום חופתי ט"ו אלול: נכנסתי להיכל הרבי כמו בכל יום, הרבי תמה ושאל מה אתה עושה כאן, הלא היום הוא יום חופתך, עניתי כן, לזה הנני רוצה לעוד זכות עי"ז שאשמש היום. הרבי: תגמור השירות ואח"כ תצא ותאמר תהלים, כי חותני הרבי הרי"צ אמר לי ביום חופתי שהחתן וכן הכלה צריכים לנצל כל רגע של יום חופתם באמירת תהלים, ואין הכוונה רק לגמור התהלים פעם א', אלא באם גומרים ונשאר עוד זמן להתחיל עוה"פ. בטח תבקש מישהו שימסור זה גם להכלה.

(ה) דובר ע"ד שמירה: שבוע לפני החתונה צריכים שמירה מפני המזיקין וגם במשך שבעת ימי המשתה לא ילכו החו"כ לבד רק עם שומר. שאלתי אם הכוונה כשהולכים לבד או גם כשהולכים יחד, אמר גם כשהולכים יחד הרי הם דומים למלך ומלכה, האם ראית שמלך ומלכה גם כשהולכים יחד - הולכים בלי מלווים.

(ו) חו"כ שהגיעו לניו-יורק מעבר לים, נכנסו ליחידות בכדי לקבל ברכה, ובאותו מעמד בקשו שהרבי יהי' המסדר קידושין, הרבי שאל איך טסו לכאן, אמרו שהם ביחד עם המשפחה טסו

באותו אווירון. אמר הרבי בתמהון: החתן והכלה לפני חתונתם טסו ביחד? ענו, אבל הרי בני המשפחה היו איתנו. אמר הרבי: זה לא משנה – שח"כ יטוסו ביחד זוהי פריצות והעדר הצניעות ולזה אינני יכול להיות המסדר קידושין. וכן היה – שהרבי לא היה המסדר קידושין אצלם.

ז) פעם נכנסו חו"כ לפני חתונתם ובקשו ברכה וגם שהרבי יהי המסדר קידושין, הרבי שאל את הכלה אם היא תלבש שייטיל (פאה נכרית) אחרי החתונה, וענתה בשלילה, שאל הרבי ואיך תכסי את הראש, וענתה: "עם מטפחת". אמר הרבי שטבע המטפחת לרדת מעל הראש, אמרה שאני אזהר להחזירה. ואמר הרבי – הנסיון הראה שלא ממהרים להחזירה, עכ"פ באם הכלה אינה מוכנה ללבוש שייטל, לא אוכל להיות המסדר קידושין. בבוקר של יום החופה – כשהרבי הגיע ל-770, ניגש אליו החתן ואמר שהכלה בקשה לומר שהחליטה כן ללבוש שייטל, וממילא תקוותה שהרבי יסכים להיות המסדר קידושין. אמר הרבי: כעת כבר מאוחר בשביל זה. אמר החתן השעה עכשיו שעה עשר בבוקר והחופה תהי' בשעה 7 בערב. ענה לו הרבי: בטח אין הכוונה רק בנוגע אלי, אלא גם מה שמצטרף אלי. ובשביל זה כבר מאוחר.

ח) הרבי הריי"ץ אמר לחתן שכל הבגדים שחתן לובש תחת החופה, צריכים להשתדל שיהיו חדשים.

ט) לחתן שיום חופתו ה' ביום שאין מתעניין בו – אמר הרבי הריי"ץ: שבבוקר ישתה משהו, ואח"כ עד אחרי החופה לא יאכל ולא ישתה. פאסטין טאר מען ניט, אבער עסין און טרינקען דארף מען ניט.

י) הרבי סיפר לאבי: למחרת יום חופתו שאל את הרבי הריי"ץ אם עליו לברך שהחיינו על לבישת הטלית גדול. הרבי הריי"ץ אמר לו, אצלינו לא נהוג לברך שהחיינו על בגדים, רק נשים מברכות שהחיינו על מעיל פרווה. עוד סיפר הרבי: שבאותו יום נתן לו הרבי הריי"ץ הספר סיפורים נוראים מהרה"ח ר' יעקב קאדאנער ואמר: היות שבמשך שבעת ימי המשתה קשה ללמוד בעיון, צריכים לנצל השבוע להיות בקי בספר זה.

יא) פעם אמר הרבי – כשצריכים להשתתף בשמחת נישואין ברוחניות, זה יותר קשה מלהשתתף בגשמיות.

יב) הרבי סיפר: שבוע לפני חתונתו אמר לו הרבי הריי"ץ שלא יהי' בדירה לבד אלא עם שומר, וגם כשרוצה לעבור מחדר לחדר – לא לעבור על מפתן החדר לבד רק עם עוד אחד.

יג) יום אחד מסרתי פתק בו שאלו שתי משפחות אם הבן והבת יפגשו וקיבלו תשובה חיובית. שבוע אחרי זה הביאו פתק נוסף – בו בקשו הסכמה וברכה לגמור השידוך. כשהרבי קרא פתק זה, אמר: אני לא מבין, רק לפני ימים אחדים שאלו אם להפגש, ואחרי שבוע כבר רוצים לגמור השידוך, מה הם חושבים שבמשך שבוע אחד יכולים להחליט בענין שנוגע לכל החיים.

יד) היות שנלקח מכאן חו' הראשונה של ביאורים לאגה"ת, יש להכניס אחרת במקומה, ומהו הטעם שלא הדפיסו עוד, הרי כמדומה יש עד סוף פרק י"ב, אלא שלא איכפת לאף אחד פירוש הפשוט, מ'טומלט זיך אין ענינים עמוקים, און אין גאר פשוט'ן פשט טוט מען ניט. עד"ז בנוגע לאגה"ת, לא איכפת לאף אחד לדעת

פירוש הפשוט, באגה"ק קטנתי איתא ורוח נכאה כו', וואס איז דער טייטש?